

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2019
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	23.05.2020
Avaldamismärge:	RT I, 12.12.2018, 67

Toote nõuetele vastavuse seadus¹

Vastu võetud 20.05.2010

[RT I 2010, 31, 157](#)

jõustumine 01.10.2010

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
20.05.2010	RT I 2010, 31, 158	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
06.06.2012	RT I, 28.06.2012, 1	08.07.2012
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014, osaliselt 23.03.2014
23.04.2014	RT I, 10.05.2014, 1	20.05.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 12.07.2014, 1	01.01.2015
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 3	01.07.2015
09.12.2015	RT I, 31.12.2015, 1	01.03.2016
04.05.2016	RT I, 17.05.2016, 1	13.06.2016
16.06.2016	RT I, 01.07.2016, 12	11.07.2016
15.03.2017	RT I, 28.03.2017, 1	07.04.2017
07.06.2017	RT I, 21.06.2017, 1	04.07.2017
21.11.2018	RT I, 12.12.2018, 3	01.01.2019

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse ülesanne

(1) Käesoleva seaduse eesmärk on tagada toodete ohutus ja nõuetele vastavus ning kaupade vaba liikumine.

(2) Eesmärgi saavutamiseks sätestab käesolev seadus:

1) toote ohutuse tagamise ja toote nõuetele vastavuse tõendamise (edaspidi *vastavushindamine*) nõuded ning akrediteerimise ja turujärelevalve korraldamise alused;

2) tehnilisest normist ja standardist kaupade vabale liikumisele tuleneda võivate takistuste vältimise põhimõtted ja standardimise korraldamise alused;

3) toote kontaktpunkti loomise ning protseduurireeglid ühenduse ühtlustamise õigusaktide (edaspidi *EL ühtlustamise õigusakt*) kohaldamisalast välja jäävate toodete suhtes tehniliste normide rakendamise kohta

vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 764/2008, milles sätestatakse menetlused seoses teatavate riiklike tehniliste eeskirjade kohaldamisega teises liikmesriigis seaduslikult turustatavate toodete suhtes ja tunnistatakse kehtetuks otsus nr 3052/95/EÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 21–29) (edaspidi *määrus (EÜ) nr 764/2008*).

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevas seaduses vastavushindamisele ja vastavushindamis-asutustele sätestatud nõudeid kohaldatakse juhul, kui nende kohaldamise näeb ette muu seadus, seaduse alusel antud määrus või Euroopa Liidu õigusakt (edaspidi *õigusakt*).

(2) Käesolevat seadust kohaldatakse tootele ja selle turujärelevalvele niivõrd, kui võrd käesoleva seadusega reguleeritud aspekte ei ole reguleeritud muu seadusega. Kui tootele on kehtestatud nõuded muu seadusega, kohaldatakse käesolevat seadust ainult nende nõuete osas, mida ei ole reguleeritud muu seadusega.

(3) Käesoleva seaduse 2. peatüki 3. jaos ja 3. peatükis sätestatud nõudeid kohaldatakse üksnes siis, kui tootele kehtestatud nõuded tulenevad EL ühtlustamise õigusaktidest (harmoneeritud valdkond), mis lähtuvad Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus nr 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.8.2008, lk 82–128) (edaspidi *otsus nr 768/2008/EÜ*) sätestatud põhimõtetest. Teise peatüki 3. jaost ja 3. peatükist tulenevaid nõudeid ei kohaldata, kui toote suhtes puuduvad EL ühtlustamise õigusaktid (harmoneerimata valdkond).

(4) Käesolevat seadust ei kohaldata riigikaitset ja riigi julgeolekut käsitlevale tehnilisele normile ja standardile.

(5) Sanitaar- ja fütosanitaarmeetmeid sisaldavate õigusaktide kehtestamise korral kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud teavitamismõtteid.

(6) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

(7) Käesolevas seaduses Euroopa Liidu ja Euroopa Liidu liikmesriikide kohta sätestatud kohaldatakse ka Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriikide ja Šveitsi ning Türgi suhtes.

(8) Käesolevas seaduses reguleeritud ettevõtja majandustegevuse alustamisele, teostamisele ja lõppemisele kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seadust, võttes arvesse käesolevas seaduses sätestatud erisusi. [RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 3. Toode

(1) Toode käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30–47) (edaspidi *määrus (EÜ) nr 765/2008*), artikli 15 punktis 4 määratletud asi, millele kohaldub EL ühtlustamise õigusakt.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses on toode muu hulgas ka vallasasi, mis on mõeldud tarbijale või mida tarbija võib eeldatavalt mõistlikul viisil kasutada ka juhul, kui see ei ole tarbijale ette nähtud, samuti teenuse osutamise korral tarbijale kättesaadavaks tehtud toode, mida tasu eest või tasuta pakutakse või tehakse kättesaadavaks majandus- või kutsetegevuse käigus, sõltumata sellest, kas toode on uus, kasutatud või parendatud.

(3) Käesoleva seaduse tähenduses ei ole toode antiikesemena pakutav toode.

(4) Kui toode lastakse turule või tehakse turul kättesaadavaks tootena, mida enne kasutamist tuleb remontida või taastada, ei kohaldata käesolevat seadust sellisele tootele, kui:

- 1) tootja, tema volitatud esindaja, importija või levitaja (edaspidi *ettevõtja*) teavitab tarbijat vajadusest toodet enne kasutamist remontida või taastada;
- 2) sellele tootele ei kohaldu EL ühtlustamise õigusaktist tulenevad nõuded.

(5) Käesoleva seaduse § 5 lõike 8, § 10 ja 5. peatüki tähenduses on toode mis tahes toode, sealhulgas ka põllumajandus- ja kalandustoode.

§ 4. Mõisted

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides kasutatakse mõisteid järgmises tähenduses:

- 1) *importija* – Euroopa Liidus asuv isik, kes laseb toote kolmandast riigist liidu turule;
- 2) *kõrvaldamine* – mis tahes meede, mille eesmärk on turustusahelas oleva toote turul kättesaadavaks tegemise vältimine;
- 3) *levitaja* – turustusahelas osalev isik, sealhulgas kaupleja kaubandustegevuse seaduse § 2 punkti 1 tähenduses, kes teeb toote turul kättesaadavaks, välja arvatud tootja või importija;
- 4) *standard* – konsensuse alusel koostatud ja üldiseks ning korduvaks kasutamiseks standardiorganisatsiooni poolt vastuvõetud dokument, mis sisaldab tehnilist spetsifikatsiooni tegevuse või selle tulemuse kohta. Standardi järgimine on üldiselt vabatahtlik;

- 5) *standardiorganisatsioon* – riiklikul, regionaalsel või rahvusvahelisel tasandil tunnustatud standardite koostamise, korraldamise ja vastuvõtmisega tegelev isik;
- 6) *tagasinõudmine* – mis tahes meede, mille eesmärk on saada turult tagasi toode, mis on seal lõpptarbija jaoks kättesaadavaks tehtud;
- 7) *tarbija* – tarbijakaitseaduse § 2 lõike 1 punktis 1 määratletud isik; [RT I, 31.12.2015, 1- jõust. 01.03.2016]
- 8) *tehniline norm* – õigusaktis sätestatud toote, protsessi või teenuse suhtes kohaldatav tehniline spetsifikatsioon. Tehnilise normina käsitatakse ka õigusnormi, milles kehtestatud maksu tasumise kohustusega mõjutatakse toote tarbimist. Samuti käsitatakse tehnilise normina tehnilist eeskirja määruse (EÜ) nr 764/2008 tähenduses. Tehnilise normina ei käsitata riiklikku sotsiaalkindlustust reguleeriva õigusakti sätteid;
- 9) *tootja* – isik, kes valmistab toote või kes laseb toote projekteerida või valmistada ja kes turustab seda toodet oma nime või kaubamärgi all. Tootjana käsitatakse ka importijat ja levitajat, kes laseb toote turule oma nime või kaubamärgi all või kes muudab juba turule lastud toodet viisil, mis võib mõjutada toote vastavust kohaldatavatele nõuetele;
- 10) *turule laskmine* – toote esmakordne kättesaadavaks tegemine Euroopa Liidu turul;
- 11) *turul kättesaadavaks tegemine* – toote tasu eest või tasuta pakkumine Euroopa Liidu turul majandustegevuse käigus kas levitamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks;
- 12) *vastavushindamine* – menetlus, mille eesmärk on tõendada toote, protsessi, teenuse, süsteemi, isiku või asutuse vastavust määratletud nõuetele;
- 13) *vastavushindamisasutus* – asutus, kes teeb vastavushindamise toiminguid, sealhulgas kalibreerimist, katsetamist, sertifitseerimist või inspekteerimist;
- 14) *volitatud esindaja* – Euroopa Liidus asuv isik, kes on saanud tootjalt kirjaliku volituse tegutseda tema nimel kindlaksmääratud ülesannetes.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud mõistetele kasutatakse käesolevas seaduses ka määruses (EÜ) nr 765/2008 kasutatud mõisteid.

2. peatükk

TOOTELE ESITATAVAD NÕUDED JA ETTEVÕTJA KOHUSTUSED

1. jagu

Tootele esitatavad nõuded

§ 5. Toote turule laskmine ja kasutusele võtmine

- (1) Toodet, mis ei ole ohutu, ei või turule lasta ega kasutusele võtta.
- (2) Kui õigusaktis sätestatakse tootele nõue, ei või sellele nõudele mittevastavat toodet turule lasta ega kasutusele võtta.
- (3) Kui tootele on õigusaktiga ette nähtud selle vastavushindamine, ei või seda toodet turule lasta ega kasutusele võtta, kui ei ole järgitud õigusaktis sätestatud toote vastavushindamise korda.
- (4) **Vabariigi Valitsus**, tema **volitatud minister ja valdkonna eest vastutav ministervõib** määrusega kehtestada tootele nõuded ja nendele nõuetele vastavuse tõendamise korra ning määrata turujärelevalveasutuse, kes teeb turujärelevalvet nende nõuete täitmise üle. [RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]
- (5) Käesoleva seaduse alusel kehtestatavad nõuded võivad lähtuda eesmärgist tagada inimeste tervis ja ohutus. Samuti võivad käesoleva seaduse alusel kehtestatavad nõuded lähtuda muust avaliku huvi kaitse aspektist, sealhulgas tarbijakaitse, tööohutuse, ühilduvuse, koostoimevõime või energia- või keskkonnasäästlikkuse tagamise vajadusest. Tootele nõuete kehtestamisel arvestatakse ka käesoleva seaduse 5. peatüki 1. jaost tulenevaid reegleid.
- (6) Tootele esitatavad nõuded võivad tuleneda ka Euroopa Liidu otsekohalduvast õigusaktist.
- (7) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.1.2002, lk 4–17) artikli 13 alusel vastu võetud Euroopa Komisjoni otsuste eesmärkide saavutamiseks võib **valdkonna eest vastutav minister** määrusega kehtestada täpsemad nõuded.
- (8) Kui Eesti õigusaktiga esitatakse tootele nõue, mis ei tulene EL ühtlustamise õigusaktist, võib sellisele nõudele mittevastava toote Eestis turule lasta ja kasutusele võtta, kui see on õiguspäraselt valmistatud Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis või Šveitsis või kui see on õiguspäraselt valmistatud või turule lastud Euroopa

Liidu liikmesriigis või Türgis, tingimusel et selle toote puhul on tagatud Eesti õigusaktis sätestatuga samaväärne kaitse.

§ 6. Ohutuse eeldamine ja hindamine

(1) Toote ohutust tuleb eeldada, kui toode vastab:

1) sellele kohalduva EL ühtlustamise õigusakti nõuetele sellest õigusaktist tulenevate nõuete osas või
2) selle Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi tervisekaitse- ja ohutusnõuetele, kus toode on turule lastud, kui seda valdkonda ei ole reguleeritud toodet või tooteliiki käsitlevate EL ühtlustamise õigusaktidega ning juhul, kui need nõuded on kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepinguga.

(2) Kui toode vastab käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud harmoneeritud standardi nõuetele, tuleb toote ohutust eeldada harmoneeritud standardiga kaetud nõuete osas.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohaselt ei ole võimalik toote ohutust eeldada, hinnatakse selle ohutust, arvestades:

- 1) Eesti standardeiks ülevõetud Euroopa standardiorganisatsioonide standardeid, mis ei ole harmoneeritud standardid;
- 2) algupäraseid Eesti standardeid;
- 3) Euroopa Komisjoni soovitusi, milles antakse juhiseid toote ohutuse hindamiseks;
- 4) konkreetse tööstusharu toote ohutuse hea tava reegleid;
- 5) teaduse ja tehnika hetkeseisu;
- 6) tarbijate põhjendatud ootusi ohutuse suhtes.

§ 7. Ohutuse kindlaksmääramine

(1) Toode on ohutu, kui see mõistlikel kasutustingimustel, arvestades kasutusiga ning asjakohastel juhtudel kasutuselevõtu-, paigaldus- ja hooldusnõuete järgimist, tagab inimese ohutuse ja tervise kaitse ega ohusta ümbritsevat keskkonda.

(2) Ohutuse kindlaksmääramisel võtab turujärelevalveasutus arvesse eelkõige järgmised asjaolud:

- 1) toote omadused, kaasa arvatud koostis, pakend, kokkupanekujuhendid ning asjakohastel juhtudel paigaldus- ja hooldusjuhendid;
- 2) mõju teisele tootele, kui võib põhjendatult eeldada nende koos kasutamist;
- 3) toote esitlusviis, märgistus, hoiatused, kasutamise ja hävitamise juhendid ning muu teave;
- 4) võimalik oht toote kasutamise korral tarbijate riskirühmadele, eriti lastele ja vanuritele.

(3) Toodet ei või pidada ohtlikuks põhjusel, et seda on võimalik ohutumaks muuta või mõni sama liiki toode on ohutum.

(4) Ohtlik on iga toode, mis ei vasta käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 sätestatule.

(5) Tõsise ohuna käsitatakse tootest tulenevat ohtu, kaasa arvatud ohtu, mille mõju ei ole otsene, mis nõuab turujärelevalveasutuse kiiret sekkumist.

§ 8. Eksitava välimusega ohtlik toode

(1) Eksitava välimusega ohtliku toote valmistamine, turule laskmine, turul kättesaadavaks tegemine, levitamine, importimine ja eksportimine on keelatud.

(2) Eksitava välimusega ohtlik toode on toode, mis ei ole söödav, kuid mille suurus, lõhn, värvus, välimus, kuju, pakend või märgistus on selline, et tarbija, eelkõige laps, võib seda ekslikult pidada toiduks, ja selle suhupanemine, imemine või allaneelamine võib olla ohtlik ning põhjustada tervisekahjustusi.

§ 9. Nõuetele mittevastava toote esitlemine

Toodet, mis ei vasta nõuetele või millele ei ole tehtud vastavushindamist, võib esitleda messidel, näitustel, demonstratsioonidel ja teistel avalikel esitlustel tingimusel, et see toode on varustatud selgelt nähtava ja arusaadava teabega, mille kohaselt toode ei vasta nõuetele ning seda ei või turule lasta ega kasutusele võtta enne, kui see on viidud nõuetega vastavusse. Esitluse ajal peab toote esitleja tagama ohutuse.

§ 10. Toote kontaktpunkt

(1) Toote kontaktpunkt aitab teabe jagamisega kaasa toodete vabale liikumisele Euroopa Majanduspiirkonnas. Ettevõtja saab toote kontaktpunkti kaudu teavet toote suhtes kohaldatavate tehniliste normide kohta määrustes (EÜ) nr 764/2008 ja (EL) nr 305/2011 sätestatu kohaselt.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(2) Määrustes (EÜ) nr 764/2008 ja (EL) nr 305/2011 nimetatud toote kontaktpunkti ülesannete täitmise tagab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.
[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

(3) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium võib toote kontaktpunkti ülesannete täitmist jagada halduslepingu alusel ka teise isikuga.

§ 10¹. Tehnilise hindamise asutus

(1) Valdkonna eest vastutav minister annab õiguse tegutseda Eesti tehnilise hindamise asutusena isikule, kes vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 305/2011 sätestatud nõuetele. Tegutsemisõiguse ulatus Eesti tehnilise hindamise asutusena nähakse ette valdkonna eest vastutava ministri ning isiku vahelises halduslepingus.

(2) Eesti tehnilise hindamise asutusena tegutseda sooviv isik esitab valdkonna eest vastutavale ministrile taotluse, milles ta kinnitab, et on võimeline täitma Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 305/2011 sätestatud kohustusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse saamisel moodustab valdkonna eest vastutav minister oma käskkirjaga komisjoni isiku nõuetele vastavuse hindamiseks.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

2. jagu Ettevõtja üldised kohustused

§ 11. Tootja kohustused

(1) Tootja annab tarbijale asjakohast teavet, et võimaldada tal hinnata toote võimalikke ohte tavalise või mõistliku kasutusea jooksul, kui ohud ei ole sellekohaste hoiatusteta kohe selged, ning võtta kasutusele ettevaatusabinõusid nende ohtude vältimiseks.

(2) Hoiatuste olemasolu ei vabasta tootjat muude käesolevas seaduses sätestatud nõuete täitmisest.

(3) Tootja rakendab pakutava toote eripära kohaseid abinõusid, mis võimaldavad tal:

1) olla teadlik ohust, mida toode võib põhjustada;

2) valida ohu vältimiseks sobiv tegevus, nagu toote turult kõrvaldamine, tarbijate hoiatamine või toote tarbijalt tagasinõudmine.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 loetletud abinõud hõlmavad:

1) toote või selle pakendi märgistamist tootja nime või kaubamärgi ja kontaktandmetega viitega toote tüübi-, partii- või seerianumbrile või muule märkele, mis võimaldab seda tuvastada, välja arvatud kui sellise teabe esitamata jätmine on põhjendatud;

2) turule lastud toote pistelist katsetamist, vajaduse korral kaebusteregistri pidamist ja levitajate teavitamist sellekohasest seirest;

3) muid asjakohaseid meetmeid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 2 loetletud tegevusi algatab tootja ise või turujärelevalveasutuse nõudel.

(6) Kui muudest käesolevas seaduses sätestatud abinõudest ei piisa ohu vältimiseks, nõutakse toode tarbijalt tagasi, kui:

1) tootja peab seda vajalikuks või

2) turujärelevalveasutus kohustab selleks tootjat.

(7) Kui tootja ei asu Euroopa Liidus, kohaldatakse käesoleva paragrahvi sätteid tootja esindajale. Kui tootjal ei ole Euroopa Liidus esindajat, kohaldatakse käesoleva paragrahvi sätteid importijale.

§ 12. Levitaja kohustused

(1) Levitaja tegutseb asjakohaselt, et tagada toote vastavus nõuetele. Levitajal ei ole lubatud teha turul kättesaadavaks toodet:

1) mis tema valduses oleva teabe ja erialaste teadmiste kohaselt ei ole ohutu;

2) mis tema valduses oleva teabe ja erialaste teadmiste kohaselt ei vasta nõuetele või

3) mille mittevastavust nõuetele oleks pidanud eeldama.

(2) Ohu vältimiseks levitaja muu hulgas:

1) osaleb oma tegevuse ulatuses turule lastud toote ohutuse seires;

2) edastab tootjale teavet toote ohtude kohta;

3) hoiab toote päritolu väljaselgitamiseks vajalikku dokumentatsiooni.

§ 13. Turujärelevalveasutuse teavitamine

(1) Kui ettevõtja teab või peab teadma tema valduses oleva teabe ja erialaste teadmiste põhjal, et tema poolt turule lastud või levitatavat toodet ei saa pidada käesoleva seaduse § 6 alusel ohutuks, teavitab ta sellest viivitamata turujärelevalveasutust, kes selle tootegrupi üle järelevalvet teeb.

(2) Tõsise ohu korral edastab tootja, importija või levitaja turujärelevalveasutusele:

- 1) teabe, mis võimaldab täpselt tuvastada asjakohase toote või tooteseria;
- 2) tootest tuleneva ohu täieliku kirjelduse;
- 3) toote varasemate ja hilisemate valdajate ja pakujate tuvastamist võimaldava teabe;
- 4) teabe ohtude vältimiseks rakendatud abinõude kohta;
- 5) muu turujärelevalveasutuse poolt nõutava teabe.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaselt esitatav teave ja dokumentatsioon peab olema turujärelevalveasutusele arusaadavas keeles.

(4) Ettevõtja teeb turujärelevalveasutusega koostööd, et vältida tema pakutavast või tarbijale üleantud tootest tulenevaid ohte.

(5) Ettevõtja teavitab turujärelevalveasutust viimase nõudmisel kõigist ettevõtjatest, keda ta on tootega varustanud või kes on teda tootega varustanud.

3. jagu

Ettevõtja täiendavad kohustused harmoneeritud valdkonnas

§ 14. Tootja kohustused

(1) Tootja tagab toote turule laskmisel, et see on projekteeritud ja toodetud kooskõlas asjaomases õigusaktis sätestatud nõuetega.

(2) Enne toote turule laskmist koostab tootja toote kohta nõutud tehnilise dokumentatsiooni ja teeb või laseb teha asjakohase vastavushindamise. Kui vastavushindamisega on tõendatud toote vastavus nõuetele, koostab tootja käesoleva seaduse §-s 19 sätestatud EÜ vastavusdeklaratsiooni ning kinnitab tootele vastavusmärgise.

(3) Tootja säilitab tehnilist dokumentatsiooni ja EÜ vastavusdeklaratsiooni vähemalt kümme aastat pärast toote turule laskmist, kui õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

(4) Tootja tagab menetlused seeriatoodangu nõuetele vastavuse säilimiseks. Arvesse võetakse muudatusi toote disainis või omadustes ja muudatusi harmoneeritud standardites või tehnilistes spetsifikatsioonides, mille põhjal toote vastavust kinnitatakse.

(5) Tootja tagab, et tema toode kannab tüübi-, partii- või seerianumbrit või muud märget, mis võimaldab toodet tuvastada. Kui toote suurus või omadus ei võimalda kanda märget tootele, peab nõutud teave olema pakendil või tootega kaasasolevas dokumendis.

(6) Tootja märgib oma nime või kaubamärgi ja kontaktaadressi kas tootele või, kui see ei ole võimalik, pakendile või tootega kaasasolevasse dokumenti.

(7) Tootja tagab, et tootega on kaasas juhised ja ohutusteave, mis on potentsiaalsele lõppkasutajale arusaadavas Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi ametlikus keeles. Tarbijale turul kättesaadavaks tehtava tootega on kaasas vähemalt eestikeelsed juhised ja ohutusteave.

(8) Kui tootja arvab või tal on põhjust uskuda, et toode, mille ta on turule lasknud, ei vasta EL ühtlustamise õigusaktides sätestatud nõuetele, rakendab ta viivitamata vajalikud abinõud toote vastavusse viimiseks, toote tarbijalt tagasinõudmiseks või turult kõrvaldamiseks.

§ 15. Volitatud esindaja

(1) Tootja võib kirjaliku volitusega määrata volitatud esindaja.

(2) Volitus võimaldab volitatud esindajal teha vähemalt järgmist:

- 1) hoida EÜ vastavusdeklaratsiooni ja tehnilise dokumentatsiooni järelevalveasutusele kättesaadavana käesoleva seaduse § 14 lõikes 3 sätestatud aja jooksul;
- 2) esitada turujärelevalveasutuse nõudmisel talle toote vastavust tõendav kogu teave ja dokumentatsioon;
- 3) teha turujärelevalveasutuste nõudmisel nendega koostööd kõigis volitusega hõlmatud toodete põhjustatud ohtude ärahoidmiseks rakendatud abinõude osas.

(3) Volitatud esindaja ülesannete hulka ei kuulu käesoleva seaduse § 14 lõikes 1 sätestatud kohustused ja tehnilise dokumentatsiooni koostamine.

§ 16. Importija kohustused

- (1) Importija laseb turule üksnes nõuetele vastava toote.
- (2) Enne toote turule laskmist tagab importija, et:
 - 1) tootja on teinud asjakohase vastavushindamise;
 - 2) tootja on koostanud tehnilise dokumentatsiooni;
 - 3) toode kannab nõutud vastavusmärgist või märgiseid;
 - 4) tootega on kaasas nõutud dokumendid;
 - 5) tootja on täitnud käesoleva seaduse § 14 lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõuded.
- (3) Importija tagab, et sel ajal, kui toode on tema vastutusel, ei ohusta selle ladustamise või transpordi tingimused toote nõuetele vastavust.
- (4) Kui seda peetakse sobivaks, arvestades toote põhjustatud riske, teeb importija tarbijate tervise ja ohutuse kaitsmiseks turustatavate toodetega pisteliselt katseid, uurib kaebusi, nõuetele mittevastavaid tooteid ja toodete tagasinõudmisi ning vajaduse korral registreerib need ja teavitab levitajaid sellisest jälgimisest.
- (5) Importija hoiab käesoleva seaduse § 14 lõikes 3 sätestatud aja jooksul turujärelevalveasutuse jaoks kättesaadavana EÜ vastavusdeklaratsiooni koopiat ning tagab, et tehniline dokumentatsioon on turujärelevalveasutusele nõudmise korral kättesaadav.
- (6) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule kohaldatakse importijale ka käesoleva seaduse § 14 lõigetes 6–8 sätestatud nõudeid.

§ 17. Levitaja kohustused

- (1) Toodet turul kättesaadavaks tehes arvestab levitaja hoolsalt kohaldatavaid nõudeid.
- (2) Enne toote turul kättesaadavaks tegemist kontrollib levitaja, et:
 - 1) toode kannab nõutud vastavusmärgist või märgiseid;
 - 2) tootega on kaasas õigusaktiga nõutud dokumendid ning juhised ja ohutusteave;
 - 3) tootja on täitnud käesoleva seaduse § 14 lõigetes 5 ja 6 sätestatud nõuded;
 - 4) importija on täitnud käesoleva seaduse § 14 lõikes 6 sätestatud nõuded.
- (3) Kui levitaja arvab või tal on põhjust uskuda, et toode ei vasta sellele kohaldatavatele nõuetele, teeb ta toote turul kättesaadavaks alles pärast seda, kui toode on nõuetega vastavusse viidud. Kui toode kujutab endast ohtu, teavitab levitaja sellest tootjat või importijat ning turujärelevalveasutust, kes selle tootegrupi üle järelevalvet teeb.
- (4) Levitaja tagab, et sel ajal, kui toode on tema vastutusel, ei ohusta selle ladustamise või transpordi tingimused toote nõuetele vastavust.
- (5) Levitaja, kes arvab või kellel on põhjust uskuda, et toode, mille ta on turul kättesaadavaks teinud, ei vasta asjaomastele EL ühtlustamise õigusaktidest tulenevatele nõuetele, tagab, et toote vastavusse viimiseks rakendatakse parandusmeetmeid, vajaduse korral kõrvaldatakse toode turult või nõutakse see tarbijatelt tagasi.

3. peatükk VASTAVUSHINDAMINE

1. jagu Üldsätted

§ 18. Vastavushindamine

- (1) Toote nõuetele vastavust tõendatakse sellele tootele kohalduvas õigusaktis sätestatud nõuetekohase vastavushindamisega.
- (2) Õigusaktis võib ette näha, et toote nõuetele vastavust tuleb tõendada riigiasutusel, tootjal või vastavushindamisasutusel. Kui õigusaktis on toote nõuetele vastavuse tõendamise kohustus pandud riigiasutusele, võib viimane tehniliste nõuete täitmise kindlakstegemiseks kasutada pädeva akrediteeritud asutuse teenuseid, kes vastab käesoleva seaduse §-s 28 vastavushindamisasutusele esitatud nõuetele.

(3) Õigusaktis võib ette näha, et toote turule laskmisel või kasutusele võtmisel peavad tootega kaasas olema vastavusdeklaratsioon või muud toote nõuetele vastavust, selle paigaldamist, hooldamist või kasutamist käsitlevad dokumendid.

§ 19. EÜ vastavusdeklaratsioon

(1) EÜ vastavusdeklaratsiooniga kinnitab tootja, et tootele asjaomase õigusaktiga sätestatud nõuded on täidetud.

(2) Kui toote suhtes on kohaldatavad mitu õigusakti, mille kohaselt on vaja koostada vastavusdeklaratsioon, koostatakse toote kohta üks vastavusdeklaratsioon. Vastavusdeklaratsioonist peab selguma, milliste EL ühtlustamise õigusaktidega see seondub.

(3) EÜ vastavusdeklaratsioon vastab õigusaktis sätestatud nõuetele, järgib otsuse nr 768/2008/EÜ III lisas sätestatud näidise ülesehitust, sisaldab kõnealuse otsuse II lisas sätestatud asjaomastes moodulites määratletud elemente ning seda ajakohastatakse pidevalt.

§ 20. Vastavusmärgis

(1) Kui õigusakt näeb ette vastavusmärgise ehk CE-märgise paigaldamise kohustuse, kinnitab tootja või tema volitatud esindaja CE-märgise tootele, mis vastab õigusaktis sätestatud nõuetele ning mille nõuetele vastavus on ettenähtud korras hinnatud ja tõendatud.

(2) CE-märgise suhtes kohaldatakse määruses (EÜ) nr 765/2008 sätestatud üldpõhimõtteid ning vastavusmärgise paigaldamise kohustust sätestava õigusakti nõudeid.

(3) EL ühtlustamise õigusakt võib ette näha ka käesoleva paragrahvi lõikes 2 viidatud õigusaktis kirjeldatud vastavusmärgisest erineva vastavusmärgise paigaldamise kohustuse.

§ 21. Vastavussertifikaat

(1) Vastavussertifikaat on vastavushindamisasutuse väljastatav dokument, mis kinnitab, et toode või kvaliteedisüsteem vastab sertifikaadis määratletud nõuetele.

(2) Kui vastavushindamisasutus tuvastab, et tootja ei ole täitnud vastavussertifikaadi väljastamise aluseks olevast õigusaktist, asjaomasesest harmoneeritud standardist või muust tehnilisest spetsifikatsioonist tulenevaid nõudeid, nõuab ta tootjalt parandusmeetmete rakendamist ega väljasta vastavussertifikaati enne parandusmeetmete rakendamist.

(3) Kui vastavushindamisasutus tuvastab pärast sertifikaadi väljastamist, et toode ei vasta enam sertifikaadi väljastamise aluseks olnud nõuetele, nõuab ta tootjalt parandusmeetmete rakendamist ja vajaduse korral peatab või tühistab sertifikaadi kehtivuse.

(4) Kui parandusmeetmeid ei rakendata või kui neil ei ole soovitud mõju, piirab vastavushindamisasutus sertifikaadi kehtivust, peatab või tühistab selle.

2. jagu

Tegutsemine vastavushindamisasutusena

§ 22. Vastavushindamisasutuse tegevusele esitatavad üldnõuded

(1) Vastavushindamisasutus täidab oma ülesandeid pädeval, läbipaistval, erapooletul, sõltumatul, mittediskrimineerival ja proportsionaalsel viisil ning järgib konkreetse toote vastavushindamisele kehtestatud nõudeid.

(2) Vastavushindamisasutus osaleb oma tegevusvaldkonna ulatuses Euroopa Liidus tegutsevate vastavushindamisasutuste koostöös.

§ 23. Vastavushindamisasutuse teavitamiskohustus

(1) Eestis tegevusõiguse saanud vastavushindamisasutus teavitab käesoleva seaduse § 30 lõikes 1¹ nimetatud asutust:

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

- 1) vastavussertifikaadi andmisest keeldumisest, selle kehtivuse piiramisest, peatamisest või tühistamisest;
- 2) viivitamata igast asjaolust, mis mõjutab vastavushindamisasutuse tegevusloaga antud tegevusõiguse ulatust;
- 3) [kehtetu -RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]
- 4) nõudmisel ka tegevusloaga antud tegevusõiguse ulatuses tehtud vastavushindamisest, sealhulgas piiriülesest vastavushindamisest ja töövõttudest.

(2) Vastavushindamisasutus teavitab omal algatusel teisi samas valdkonnas Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriikides tegutsevaid vastavushindamisasutusi, kui tal on tekkinud kahtlus, et isik võib taotleda

tema poolt nõuetele mittevastavaks tunnistatud toote või kvaliteedisüsteemi vastavuse tõendamist teiselt vastavushindamisasutuselt.

(3) Vastavushindamisasutus teavitab turujärelevalveasutust kahtlusest, et turule lastud või kasutusele võetud toode ei vasta nõuetele.

(4) [Kehtetu -RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(5) Vastavushindamisasutus dokumenteerib vastavushindamisalase tegevuse ja säilitab sellekohaseid dokumente vähemalt kümme aastat, kui õigusaktis ei ole sätestatud teisiti.

§ 24. Konfidentsiaalsuse nõue

(1) Vastavushindamisasutus tagab oma tegevuse käigus saadud teabe konfidentsiaalsuse. See kohustus säilib vastavushindamisasutuse töötajal ja käsundisajal ka pärast vastavushindamisasutusega sõlmitud lepingu lõppemist.

(2) Konfidentsiaalsuse nõuet ei kohaldata, kui turujärelevalveasutus nõuab oma ülesandeid täites teavet vastavushindamise kohta.

§ 25. Vastavushindamisasutuse tütarettevõtja ja alltöövõtja

(1) Vastavushindamisasutus võib vastavushindamise käigus kasutada tütarettevõtja või alltöövõtja (edaspidi *töövõtja*) teenuseid vastavushindamist taotleva isiku nõusolekul.

(2) Kui vastavushindamisasutus kasutab vastavushindamises töövõtja teenuseid, tagab ta, et töövõtja vastab vastavushindamisasutuse nõuetele. Vastavushindamisasutus vastutab täielikult oma töövõtjate osutatud teenuste eest.

(3) Vastavushindamisasutus tagab, et tema vastavushindamisalase tegevuse konfidentsiaalsust, objektiivsust ja erapooletust ei mõjuta tütarettevõtjate ja töövõtjate tegevus.

(4) Vastavushindamisasutus hoiab turujärelevalveasutustele kättesaadavana dokumente töövõtja pädevuse ja tema tehtud vastavushindamiste kohta.

§ 26. Ettevõttesisene akrediteeritud vastavushindamisasutus

(1) Õigusakt võib sätestada, et vastavushindamises võib kasutada ettevõttesisest akrediteeritud asutust.

(2) Ettevõttesisene akrediteeritud asutus moodustab eraldioleva ja eristatava osa ettevõttest ega osale nende toodete projekteerimisel, tootmisel, levitamisel, paigaldamisel, kasutamisel või hooldamisel, mille vastavushindamist ta teeb. Selline asutus vastab järgmistele nõuetele:

- 1) ta on akrediteeritud konkreetseks vastavushindamiseks;
- 2) asutus ja selle töötajad on organisatsiooniliselt identifitseeritavad ja neil on ettevõttes, mille osaks nad on, kasutusel aruandlusmenetlused, mis tagavad nende erapooletuse ja tõendavad seda riiklikule akrediteerimisasutusele;
- 3) asutus ja selle töötajad ei vastuta oma hinnatavate toodete projekteerimise, tootmise, levitamise, paigaldamise või hooldamise eest ega ole seotud ühegi tegevusega, mis võiks ohustada nende hindamistegevustega seonduvate otsuste sõltumatust ja usaldusväärust;
- 4) asutus osutab oma teenuseid ainult sellele ettevõttele, mille osa ta on.

(3) Ettevõttesisest akrediteeritud asutusest ei teavitata teisi liikmesriike ega Euroopa Komisjoni.

3. jagu

Vastavushindamisasutusele tegevusloa andmine, selle kehtivuse peatamine ja kehtetuks tunnistamine

§ 27. Vastavushindamisasutuse tegevusluba

(1) Vastavushindamisasutusena tegutsemiseks on isikul või asutusel (edaspidi *isik*) mõne Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi antud tegevusluba ja temast on teavitatud Euroopa Komisjoni ja teisi Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriike.

(2) Vastavushindamisasutusena võib tegutseda ka Euroopa Liidu ja kolmanda riigi vahel sõlmitud vastastikuse tunnustamise lepingus nimetatud asutus.

(3) [Kehtetu -RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(4) [Kehtetu -RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

§ 28. Vastavushindamisasutusele esitatavad nõuded

(1) Vastavushindamisasutus, sealhulgas isik, kes taotleb vastavushindamisasutuse tegevusluba, vastab järgmistele nõuetele:

30.04.2019 09:40

Veaparandus - Parandatud ilmne ebatäpsus sõnas "vastavushindamisasutuse" Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

- 1) isik on kantud äriregistrisse, mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse või riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste riiklikku registrisse;
 - 2) isikul, sealhulgas tema osanikel, aktsionäridel ja liikmetel, kellele kuulub rohkem kui 50 protsenti aktsiastest või osadest, samuti tema töötajatel, kellel on tulenevalt ametikohast oluline otsustusõigus, on laitmatu reputatsioon;
 - 3) isiku tegevus vastavushindamisasutusena on organisatsiooniliselt ja raamatupidamise osas eristatud tema teistest tegevustest;
 - 4) isik on võimeline tegutsema sõltumatult, asjatundlikult, erapooletult ja mittediskrimineerivalt;
 - 5) isikul on esitatud taotluses nimetatud vastavushindamiseks piisav arv vajaliku hariduse, väljaõppe ja kogemusega töötajaid, kes tunnevad tegevusloa taotluses märgitud ja tegevusloaga antud tegevusõiguse ulatuses vastavushindamisele kuuluvate toodete kohta kehtivatest EL ühtlustamise õigusaktidest ja harmoneeritud standarditest tulenevaid nõudeid;
 - 6) isikul on vajalikud vahendid, mis võimaldavad tal teha vastavushindamise protseduure;
 - 7) isik on tehniliselt piisavalt kompetentne tegevusloa taotluses märgitud ja tegevusloaga antud tegevusõiguse ulatuses vastavushindamise protseduure tegema;
 - 8) isik ega ükski töötaja ei või olla vastavushindamisele kuuluvate toodete konstrueerija, kavandaja, tootja, tootja volitatud esindaja, importija või levitaja, tarnija, paigaldaja, hooldaja, omanik või kasutaja või nimetatud isikute esindaja, samuti ei või nende muu tegevus olla seotud asjaomaste toodetega määral, mis tekitab kahtlusi nende sõltumatuses ja erapooletuses, sealhulgas ei või isik ega vastavushindamisega tegelev töötaja pakkuda sellesisulist konsultatsiooniteenust. Käesolevas punktis sätestatu ei piira vastavushindamisega tegeleva isiku õigust kasutada vastavushindamisele kuuluvat toodet vastavushindamise protseduuri tegemisel või toote kasutamist isiklikul otstarbel;
 - 9) vastavushindamisasutuse töötajaid tasustatakse vastavushindamise protseduuride arvust ja tulemustest sõltumata;
 - 10) isikul on vastavushindamisasutusena tegutsemise ajal kehtiv vastutuskindlustus kindlustussumma ulatuses, mis tagab tema tegevuses vastavushindamisasutusena kolmandale isikule tekkida võiva kahju hüvitamise ning mis on vähemalt 64 000 eurot;
- [RT I 2010, 31, 158- jõust. 01.01.2011]
- 11) isik vastab muudele tema tegevusvaldkonna kohta kehtivate EL ühtlustamise õigusaktidest tulenevatele nõuetele.

(2) Kui isik tõendab oma vastavust asjaomastes harmoneeritud standardites või nende osades sätestatud kriteeriumidele, eeldatakse tema vastavust õigusakti nõuetele, mis on nende standarditega hõlmatud.

(3) Vastavushindamisasutus ja isik, kes taotleb vastavushindamisasutuse tegevusluba, peab olema tegevusloaga taotletavaks vastavushindamiseks akrediteeritud määruse (EÜ) nr 765/2008 kohase akrediteerimisasutuse poolt.
[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(4) Kui vastavushindamisasutust akrediteeris teise Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigi riiklik akrediteerimisasutus, esitab vastavushindamisasutus talle tegevusõiguse andnud asutusele selle akrediteerimisasutuse tehtud järelkontrolli aruande.
[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

§ 29. Dokumentide esitamine tegevusloa saamiseks

(1) Tegevusloa taotluses esitatakse lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatule järgmised andmed:

- 1) tooted või toodete liigid, mille suhtes taotleja soovib saada vastavushindamiseks tegevusõigust, ning viited asjaomastele õigusaktidele;
 - 2) vastavushindamise protseduurid, mida taotleja soovib täita vastavushindamisasutusena, ning viited asjaomastele õigusaktidele;
 - 3) akrediteerimist tõendav tunnistus või selle koopia;
 - 4) vastutuskindlustuspoliisi koopia.
- [RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Kui vastavushindamisasutus kasutab töövõtja teenuseid, esitab ta andmed ka töövõtja ja tema nõuetele vastavuse kohta, lisades vastava koostöölepingu koopia.

(3) Kui vastavushindamisasutus soovib olemasoleva tegevusloaga määratud tegevusõiguse ulatust muuta või tegevusõiguse kehtivust pikendada, esitab ta taotluses need andmed ja dokumendid, mida ta varem ei ole esitanud või mis on varem esitatud dokumendiga kajastatud osas muutunud.

§ 30. Tegevusloa andmine

(1) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(1¹) Tegevusloa annab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet. Meditsiiniseadmete valdkonnas annab tegevusloa Terviseamet.

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(1²) Tegevusloa andmisse võib kaasata vastavas valdkonnas turujärelevalvet tegeva asutuse.

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(2) Kui õigusaktis ei ole sätestatud teisiti, antakse tegevusloa selle aluseks oleva akrediteerimist tõendava tunnistuse kehtivuse või muu objektiivse ja olulise asjaolu esinemise ajaks.

§ 31. Tegevusloa andmisest keeldumine

(1) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) Tegevusloa andmisest võib keelduda, kui taotleja õigus tegutseda vastavushindamisasutusena on varem kehtetuks tunnistatud järgmistel alustel:

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

- 1) vastavushindamisasutus ei ole täitnud ettekirjutust;
- 2) vastavushindamisasutus ei võimalda riikliku järelevalve tegemist oma tegevuse üle;
- 3) vastavushindamisasutus on oma tegevuses olulisel määral või korduvalt rikkunud tema tegevusele esitatavaid nõudeid;
- 4) vastavushindamisasutus jätkab tegevust vastavushindamisasutusena ajal, kui tema tegevusloa kehtivus on peatatud.

§ 32. Tegevusloa kehtivuse peatamine

[Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

§ 33. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Vastavushindamisasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamine ei mõjuta selle asutuse poolt väljaantud dokumentide kehtivust.

(4) Vastavushindamisasutuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise korral annab vastavushindamisasutus oma vastavushindamisalase dokumentatsiooni üle käesoleva seaduse § 30 lõikes 1¹ nimetatud asutusele.

Dokumentatsiooni ei pea üle andma, kui vastavushindamisasutuse tegevusloa tunnistatakse kehtetuks osaliselt.

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

§ 34. Tegevusloast teavitamine ja tegevusõiguse algus

(1) Tegevusloa andnud asutus teavitab vastavushindamisasutusele tegevusloa andmisest, selle kehtivuse peatamisest või kehtetuks tunnistamisest Euroopa Komisjoni ja teisi liikmesriike. Teavitamine tagab tegevusloaga antud tegevusõiguse ulatuses vastavushindamisasutuse poolt tehtud vastavushindamise tunnustamise Euroopa Liidu liikmesriigis. Teavitamise käigus omistatakse vastavushindamisasutusele tunnusnumber.

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(2) Vastavushindamisasutus võib alustada tegevust tegevusloaga antud tegevusõiguse ulatuses pärast seda, kui on möödunud kahenädalane ooteaeg ning Euroopa Komisjon ja ükski liikmesriik ei ole selle vastavushindamisasutuse teavitamise osas vastuväiteid esitanud.

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(3) Kui Euroopa Komisjon või teine liikmesriik esitab vastavushindamisasutusele tegevusloa andmise teavitamise kohta vastuväiteid, võtab tegevusloa andnud asutus need arvesse ning uuendab vastavushindamisasutusele tegevusloa andmise menetluse.

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

§ 35. Tegevusloa kohta info avaldamine majandustegevuse registris

(1) Tegevusloa andnud asutus avaldab avalikkuse teavitamise eesmärgil vastavushindamisasutusele tegevusloa andmise, selle kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise andmed majandustegevuse registris registrikandena.
[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) Registrikanne tegevusloa andmise kohta tehakse pärast seda, kui käesoleva seaduse § 34 lõikes 2 nimetatud ooteaeg on möödunud ning vastavushindamisasutuse tegevusõigus on jõustunud. Registrikanne tegevusloa kehtivuse peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta tehakse viivitamata.

4. peatükk AKREDITEERIMINE

§ 36. Akrediteerimise korraldamine

Akrediteerimist korraldatakse ja tehakse määruse (EÜ) nr 765/2008 II peatükis sätestatu kohaselt.

§ 37. Eesti akrediteerimisasutus

(1) Eesti riiklik akrediteerimisasutus on mittetulunduslikel alustel tegutsev riigi poolt asutatud juriidiline isik, kelle põhikirjalise tegevuse eesmärk on vastavushindamisasutuste akrediteerimine.

(2) Eesti riikliku akrediteerimisasutuse ülesandeid täitva isiku nimetab Vabariigi Valitsus korraldusega.

(3) Riik finantseerib Eesti riikliku akrediteerimisasutuse osalemist Euroopa ja rahvusvaheliste akrediteerimisalaste koostööorganisatsioonide tegevuses ja kui selles lepatakse eraldi kokku, siis ka akrediteerimisasutuse teisi tegevusi.

§ 38. Tegutsemine Eesti akrediteerimisasutusena

(1) Eesti akrediteerimisasutus:

- 1) haldab akrediteerimissüsteemi, akrediteerib ning hindab ja tõendab mõõtjate erialast pädevust;
- 2) korraldab laboritevahelisi võrdluskatseid;
- 3) käsitleb erapooletult ja võrdse kohtlemise põhimõttel kõiki erialase pädevuse hindamise ja akrediteerimise taotlusi;
- 4) täidab määruses (EÜ) nr 765/2008 akrediteerimisasutusele sätestatud nõudeid;
- 5) esindab Eestit rahvusvahelises akrediteerimisalases koostöös;
- 6) avaldab oma kodulehel akrediteeritud vastavushindamisasutuste nimed ja akrediteerimisulatus ning teated akrediteeringute peatamise või kehtetuks tunnistamise kohta;
- 7) nõustab valitsusasutusi akrediteerimisega seonduvates küsimustes.

(2) Kui käesoleva seaduse alusel tegevusloa saanud vastavushindamisasutuse kontrollimise tulemusel on vastavushindamisasutus kohustatud rakendama parandusmeetmeid, esitab akrediteerimisasutus pärast meetmete rakendamist kontrolli kokkuvõtlikud tulemused tegevusloa andnud käesoleva seaduse § 30 lõikes 1¹ nimetatud asutusele. Samuti teavitab akrediteerimisasutus viivitamata tegevusloa andnud asutust akrediteeringu kehtivuse peatamisest või kehtetuks tunnistamisest ning vastavushindamisasutuse tegevuse kohta esitatud kaebustest ja nende lahendamiseks rakendatud abinõudest.

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

§ 38¹. Tasu akrediteerimise ja mõõtja erialase pädevuse hindamise eest

(1) Akrediteerimise ja mõõtja erialase pädevuse hindamise eest võtab Eesti akrediteerimisasutus tasu.

(2) Tasu võetakse järgmiste toimingute eest:

- 1) taotluse läbivaatamine;
 - 2) akrediteerimine, sealhulgas järelevalve akrediteeritud asutuse üle ja mõõtja erialase pädevuse hindamine;
- [RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]
- 3) akrediteeringu ja mõõtja erialast pädevust tõendava tunnistuse kehtivana hoidmine.

(3) Tasu makstakse Eesti akrediteerimisasutuse esitatud arve alusel arvel märgitud viisil ja tähtpäevaks.

(4) Kui akrediteeritud asutus ei ole arvet tasunud tähtajaks, peatab Eesti akrediteerimisasutus tema akrediteeringu kehtivuse kuni arve tasumiseni. Kui arvet ei ole tasunud kuue kuu jooksul arvel märgitud tähtpäevast arvates, tunnistab Eesti akrediteerimisasutus akrediteeringu kehtetuks. Tasumata arve korral on Eesti akrediteerimisasutusel õigus akrediteerimisest keelduda. Käesolevat lõiget kohaldatakse ka erialaselt pädevaks tunnistatud mõõtja suhtes.

[RT I, 01.07.2016, 12- jõust. 11.07.2016]

§ 38². Taotluse läbivaatamise tasu

(1) Taotleja maksab taotluse läbivaatamise eest tasu järgmiselt:

- 1) esmase akrediteerimise taotluse läbivaatamise eest 300 eurot;
- 2) akrediteerimisulatuse laiendamise taotluse läbivaatamise eest 200 eurot;
- 3) mõõtja erialase pädevuse hindamise taotluse läbivaatamise eest 175 eurot.

(2) Tasu ei maksta taotluse esitamisel akrediteerimisulatuse laiendamiseks juba akrediteeritud vastavushindamisskeemi või katsevaldkonna piires.

(3) Tasu ei tagastata taotlejale taotluse tagasi võtmisel või taotluse rahuldamata jätmisel Eesti akrediteerimisasutusest sõltumatul põhjusel.

[RT I, 01.07.2016, 12- jõust. 11.07.2016]

§ 38³. Akrediteerimise tasu

(1) Taotleja maksab akrediteerimise eest tasu. Tasu suurus sõltub hindamisele kulunud ajast, hindamise keerukusest ja hindajate (edaspidi *assessor*) tasu suuruselt ning hindamisega kaasnenud otsestest kuludest.

(2) Assessori töötasu suurus sõltub temaga saavutatud tasu kokkuleppel. Eesti akrediteerimisasutus tutvustab akrediteerimist taotlevale või akrediteeritud asutusele eelnevalt akrediteerimise eeldatavat maksumust ja võimaldab esitada seisukoha kaasatava assessori tasu kohta.

(3) Hindamise eest vastutava hindaja (edaspidi *peaassessor*) tunnitasu suurus on kuni 20-kordne töölepingu seaduse § 29 lõike 5 kohaselt kehtestatud tunnitasu alammäär. Eesti akrediteerimisasutus kehtestab igal aastal peaassessori tunnitasu konkreetse määra. Käesolevas lõikes sätestatud ei kohaldata akrediteerimisse kaasatud teiste assessorite tasu suhtes.

(4) Akrediteerimise otsesed kulud on assessori lähetuskulud, tõlkekulud, kui hindamine ei toimu eesti keeles, ja muud akrediteerimisega seonduvad kulud. Otseste kulude katteks võib nõuda ettemaksu tasumist.

[RT I, 01.07.2016, 12- jõust. 11.07.2016]

§ 38⁴. Aastatasu akrediteeringu ja tunnistuse kehtivana hoidmise eest

(1) Akrediteeritud asutus ja erialaselt pädev mõõtja maksavad akrediteeringu ja mõõtja tunnistuse kehtivana hoidmise eest aastatasu.

(2) Aastatasu suurus sõltub Eesti akrediteerimisasutuse jätkusuutlikuks toimimiseks vajalikest kuludest, mis jaotatakse akrediteeritud asutuste ja erialaselt pädevate mõõtjate vahel proportsionaalselt akrediteeringu ulatust ja keerukust arvestades.

(3) Kui akrediteering või mõõtja erialaselt pädevaks tunnistamine peatatakse või tunnistatakse kehtetuks, on akrediteeritud asutusel või mõõtjal õigus taotleda Eesti akrediteerimisasutuselt makstud aastatasu tagastamist täiskuude eest, mille osas aastatasuga hõlmatud õigus jäi kasutamata. Tagastamisele kuuluv aastatasu osa tagastatakse taotlejale ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(4) Valdkonna eest vastutav minister kehtestab aastatasu määramise põhimõtted ja tasu määrad määrusega.

[RT I, 01.07.2016, 12- jõust. 11.07.2016]

5. peatükk TEHNILINE NORM JA STANDARD

1. jagu Üldsätted

§ 39. Tehniline norm

(1) Tehnilist normi sisaldava õigusakti ettevalmistamisel lähtutakse Eestile siduvast rahvusvahelisest õigusest, rahvusvaheliste või Euroopa standardiorganisatsioonide vastuvõetud standarditest või nende lõplikes kavandites määratletud tehnilistest spetsifikatsioonidest. Standardites või nende lõplikes kavandites määratletud tehnilistest spetsifikatsioonidest võib kõrvale kalduda, kui nende erisusteta arvestamine oleks kliimaatiliste või geograafiliste tingimuste või tehnoloogiliste probleemide tõttu ebatõhus või sobimatu soovitud eesmärkide saavutamiseks.

(2) Tehnilist normi sisaldava õigusaktiga kehtestatakse ühesugused nõuded nii Eestis toodetavatele kui ka imporditavatele toodetele ja osutatavatele teenustele.

(3) Tehnilist normi sisaldavate õigusaktide avaldamise ja jõustumise vahele jäetakse mõistlik aeg, et tootjal oleks võimalik kohandada oma toode või tootmisviis normile vastavaks. Mõistliku aja nõue ei kehti juhul, kui tehnilise normi kiire jõustumine on vajalik inimeste tervise või ohutuse kaitsmise, keskkonnakaitse või riigi julgeoleku tagamise eesmärgil.

§ 40. Eesti standard

(1) Eesti standard on Eesti standardiorganisatsiooni poolt vastuvõetud standard. Eesti standardi tähtlühend on «EVS».

(2) Eesti standard on vastu võetud, kui selle vastuvõtmise kohta on avaldatud teade Eesti standardiorganisatsiooni ametlikus väljaandes.

(3) Eesti standardiorganisatsioon tagab standardi kättesaadavuse avalikkusele käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud teate avaldamise kuupäevast arvates.

(4) Eesti standard võib olla:

- 1) ülevõetud rahvusvahelise või Euroopa standardiorganisatsiooni standard;
- 2) ülevõetud teise riigi algupärane standard;
- 3) algupärane Eesti standard.

(5) Algupärane Eesti standard võetakse vastu ja tehakse kättesaadavaks vähemalt eesti keeles.

(6) Rahvusvahelise ja Euroopa standardiorganisatsiooni standardi või teise riigi algupärase standardi ülevõtmisel Eesti standardiks ei pea vastuvõetud standard olema eestikeelne. Ülevõetud standardi teeb Eesti standardiorganisatsioon kättesaadavaks vähemalt ühes sellise standardi väljatöötanud standardiorganisatsiooni ametlikus keeles. Ülevõetud standardi eri keeltes versioonid on samaväärsed.

§ 41. Harmoneeritud standardi kasutamine

(1) Kui harmoneeritud standardi kohta on avaldatud teade (viide) Euroopa Liidu Teatajas ja standard on vastu võetud vähemalt ühe Euroopa Liidu liikmesriigi standardina ning kui õigusaktist ei tulene teisiti, eeldatakse, et sellisele standardile vastav toode või teenus vastab standardiga kaetud nõuete osas tehnilisele normile.

(2) Kui harmoneeritud standardi kohta avaldatud teade (viide) Euroopa Liidu Teatajas on tunnistatud kehtetuks, ei loeta sellise standardi järgimisel toodet või teenust vastavaks asjaomasele tehnilisele normile.

(3) Kui harmoneeritud standardi kohta on Euroopa Liidu Teatajas avaldatud täiendav teade (viide), eeldatakse sellise standardi järgimisel toote või teenuse vastavust asjaomasele tehnilisele normile teates märgitud tingimustel.

§ 42. Tehnilises normis standardile viitamine

(1) Tehnilises normis standardi nõuete arvestamisel piirdatakse üksnes oluliste nõuete või eesmärkide sätestamisega ja vajaduse korral viidatakse standardile. Tehnilises normis võib standardile viidata otse või üldiselt. Õigusliku tähenduse järgi on viide standardile soovituslik või kohustuslik.
[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(2) Viide standardile on otsene, kui see sisaldab standardi tähist, milleks on kombinatsioon standardi vastuvõtmnud või koostanud standardiorganisatsiooni tähtlühendist ja standardi numbrist. Otsene viide esitatakse dateeritult või dateerimata. Dateeritud viite korral järgitakse standardit dateeringu seisuga, dateerimata viite korral koos hilisemate muudatustega.

(3) Viide standardile on üldine, kui viidatakse mõne standardiorganisatsiooni vastuvõetud või muudel alustel määratletavatele standarditele ning kui viide ei sisalda standardi tähist.

(4) Viide standardile on soovituslik, kui õigusakti nõuete täitmiseks võib rakendada ka muid lahendusi kui viidatud standardi järgimine. Käesoleval juhul ei tähenda muu lahendus mõne teise standardi järgimise kohustust.

[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(5) Viide standardile on kohustuslik, kui õigusakti nõuete täitmiseks on lubatud järgida üksnes viidatud standardit. Kohustuslik viide standardile võib olla sätestatud nii otsese kui ka üldise viitena.

[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(6) Tehnilises normis ei ole lubatud sätestada kohustuslikku viidet standardile. Erandina on kohustusliku viite sätestamine lubatud Eestile rahvusvahelisest õigusest või Euroopa Liidu õigusaktist tulenevate kohustuste täitmisel, kui see on ainus võimalus täita õigusaktist tulenevaid nõudeid.

[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(7) Tehnilises normis standardile soovitusliku viite sätestamise korral eeldatakse viidatud standardi järgimisel standardiga kaetud nõuete osas vastavust õigusakti sellekohastele nõuetele.
[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

§ 43. Teavitamine

(1) Euroopa Komisjoni ja Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriike tuleb teavitada ettevalmistatavast ja vastuvõetud õigusaktist, mis sisaldab toodet puudutavat või toote turustamist mõjutavat tehnilist normi, sealhulgas sanitaar- või fütosanitaarmedet.

(2) Teavitada ei tule õigusakti eelnõust, mis järgib EL ühtlustamise õigusakti ja rahvusvahelistest lepingutest tulenevaid kohustusi, mille tulemusena võetakse Euroopa Liidus vastu ühtne tehniline norm.

(3) Teavitamisele kuuluva õigusakti ettevalmistaja esitab õigusakti eelnõu teavitamist koordineerivale asutusele. Õigusakti eelnõu tuleb teavitamisele esitada sellises menetlusetapis, millal on veel võimalik eelnõus muudatusi teha.

(4) Teavitamise korra kehtestab ja teavitamist koordineeriva asutuse määrab [Vabariigi Valitsus](#)määrusega.

2. jagu Standardimise korraldamine

§ 44. Eesti standardiorganisatsioon ning Euroopa standardimise määrusest tulenevate kohustuste täitmine

[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(1) Eesti standardiorganisatsioon on selle liikmeid esindav ja riigi osalusel asutatud mittetulundusühing, mille põhikirjalise tegevuse eesmärk on koostada ja avaldada standardeid ning esindada Eestit rahvusvahelises standardimises. Riigi huve Eesti standardiorganisatsioonis esindab liikmena valitsusasutus.

(2) Eesti standardiorganisatsiooni ülesandeid täitva isiku nimetab Vabariigi Valitsus korraldusega.

(2¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ (ELT L 316, 14.11.2012, lk 12–33), (edaspidi *Euroopa standardimise määrus*) tulenevaid riigi standardiorganisatsiooni kohustusi täidab Eesti standardiorganisatsioon.
[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(2²) Telekommunikatsiooni valdkonnas täidab käesoleva paragrahvi lõikes 2¹ nimetatud määruses sätestatud riigi standardiorganisatsiooni kohustusi Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.
[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) [Kehtetu -RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

§ 45. Eesti standardiorganisatsiooni kohustused

(1) Eesti standardiorganisatsioon:

1) hoiab toimivana Eesti standardimissüsteemi ja korraldab standardimistegevust Eestis;

2) täidab Euroopa standardimise määrusest tulenevaid riigi standardiorganisatsiooni kohustusi;

3) täidab rahvusvaheliste ja Euroopa standardiorganisatsioonide liikmelisusest tulenevaid kohustusi ning osaleb nende organisatsioonide töös, mille liige ta on;

4) täidab välislepingutega võetud ja riigi delegeeritud standardimiskohustusi;

5) avaldab oma veebilehel kättesaadavaks tehtavas ametlikus väljaandes teavet ettevalmistamisel olevate Eesti standardite kohta nende kavandite arvamusküsitlusele või kommenteerimisele panemisest arvates ning vastuvõetud, kehtetuks tunnistatud ja harmoneeritud standardeid ülevõtvate Eesti standardite kohta nende vastuvõtmisest või kehtetuks tunnistamisest arvates ja harmoneeritud standardi staatuse andmisest või äravõtmisest arvates;

6) kasutab kaubamärki "EVS" ja tagab, et seda ei kasutataks vääriti.

[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

(2) Eesti standardiorganisatsioon tagab Eesti standardite kättesaadavuse Eestis ja võimaluse nendega tasuta tutvuda vähemalt oma asukohajärgsel aadressil. Standardite kättesaadavaks tegemisel tagab Eesti standardiorganisatsioon standardite autoriõiguste kaitse ja teeb teatavaks autoriõiguste kaitse tingimused.

(3) Eesti standardiorganisatsioon võib võtta standardite levitamise eest tasu. Tasu peab olema kulupõhine ja tagama vajalikul tasemel standardimisteenuse kättesaadavuse Eestis ning standardiorganisatsiooni arenguks vajalike vahendite olemasolu.

(4) Eesti standardiorganisatsioon täidab ka Maailma Kaubandusorganisatsiooni (edaspidi *WTO*) teabekeskuse ülesandeid. Teabekeskuse ülesanded tulenevad WTO lepingu tehniliste kaubandustõkete kohta artikkel 10 nõuetest, WTO lepingu sanitaar- ja fütosanitaarmedetede rakendamise kohta lisast B ning muudest õigusaktidest ja välislepingutest, mis näevad ette standarditega seonduva teabevahetuse koordineerimist.

§ 46. Standardimiskomisjon

[Kehtetu -RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

§ 47. Standardimiskava

[Kehtetu -RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

§ 48. Eesti standardi koostamise ja Eesti standardiorganisatsiooni finantseerimine

(1) Eesti standardi koostamise ja tõlkimise kulud katavad asjast huvitatud isikud. Eesti standardi koostamist ja tõlkimist riigiasutuse tellimuse alusel finantseerib riik huvitatud ministeeriumi eelarve kaudu.

(2) Eesti standardi koostamise või tõlkimise ettepanekuid esitavad huvitatud isikud Eesti standardiorganisatsioonile.

(3) Riik finantseerib Eesti standardiorganisatsiooni käesoleva seaduse § 45 lõike 1 punktis 2 ning lõigetes 2 ja 4 toodud kohustuste täitmist, hüvitab rahvusvaheliste ja Euroopa standardiorganisatsioonide liikmemaksud ja nende töös osalemise kulu, ning kui selles lepitakse eraldi kokku, siis finantseerib riik ka standardiorganisatsiooni teisi tegevusi. Finantseerimine nähakse ette Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala eelarves.

[RT I, 10.05.2014, 1- jõust. 20.05.2014]

6. peatükk

TURUJÄRELEVALVE JA JÄRELEVALVE VASTAVUSHINDAMISASUTUSTE ÜLE

1. jagu

Turujärelevalve korraldus

§ 49. Turujärelevalve korraldamine

(1) Toodete turujärelevalvet korraldatakse ja tehakse harmoneeritud valdkonnas määruse (EÜ) nr 765/2008 III peatükis sätestatu ja käesoleva seaduse kohaselt ning harmoneerimata valdkonnas käesoleva seaduse kohaselt.

(2) Turujärelevalveasutus võib tarbijale turul kättesaadavaks tehtavate harmoneeritud valdkonna toodete osas rakendada käesoleva peatüki 2. jaos sätestatud meetmeid, kui need on konkreetsemad määruse (EÜ) nr 765/2008 III peatükis sätestatud meetmetest.

(3) Euroopa Liidu turule imporditavate toodete kontrollimisele kohaldatakse määruse (EÜ) nr 765/2008 III peatüki 3. jaos sätestatud niivõrd, kui võrd seda ei ole reguleeritud muu õigusaktiga.

§ 50. Turujärelevalves osalevate asutuste pädevus

(1) Toodetele õigusaktidega kehtestatud nõuete täitmise üle teevad riiklikku järelevalvet turujärelevalveasutused. Turujärelevalveasutused käesoleva seaduse tähenduses on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, Veeteede Amet, Põllumajandusamet, Keskkonnainspeksioon ja Maanteeamet.

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(2) [Kehtetu -RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(3) Terviseamet teeb riiklikku järelevalvet toodete terviseohutuse nõuete täitmise üle.

(4) Veeteede Amet teeb riiklikku järelevalvet veesõidukitele kehtestatud nõuete täitmise üle.

(5) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet teeb riiklikku järelevalvet järgmistele toodetele kehtestatud nõuete täitmise üle:

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

- 1) ehitusmaterjalid ja -tooted;
- 2) elektriseadmed;

3) raadioseade;

[RT I, 17.05.2016, 1- jõust. 13.06.2016]

4) küttegaas, küttegaasiseade, küttegaasiseadme abiseadmed;

5) liftid, lifti ohutusseadised, köisteed, köistee alamsüsteemid ja ohutusseadised;

6) lõhkematerjalid ja pürotehnilised tooted;

7) masinad, masinate vahetatavad seadmed, ohutusseadised, tõstmise abiseadmed, ketid, trossid ja linnid, eemaldatavad jõuülekandemehhanismid, osaliselt komplekteeritud masinad;

8) välitingimustes kasutatavad seadmed, lähtuvalt neile kehtestatud müra nõuetest;

9) plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavad seadmed, kaitsesüsteemid, komponendid ja tarvikud;

10) kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile alluvad mõõteseadmed ja kinnispakid;

11) kodumasinad, soojusseadmed ja seadised nende energiatõhususe, energiamärgistuse ja ökodisaini nõuete osas;

12) surveseadmed, sealhulgas surveanumad, torustikud, ohutus- ja lisaseadised, ohtliku vedeliku anumad ja aerosooliballoonid;

12¹) tarbijale mõeldud tooted;

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

12²) isikukaitsevahendid;

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

13) muud tooted, mille üle järelevalve tegemine on tema pädevusse antud seaduse või käesoleva seaduse alusel kehtestatud õigusaktiga.

(6) Põllumajandusamet teeb riiklikku järelevalvet «EÜ väetis» märgistusega väetistele kehtestatud nõuete täitmise üle.

(7) Keskkonnainspeksioon teeb riiklikku järelevalvet probleemtoodetele ning muudele keskkonda ohustada võivatele toodetele kehtestatud nõuete täitmise üle.

(8) [Kehtetu -RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

(8¹) Maanteeamet teeb riiklikku järelevalvet sõidukile ning selle osale, süsteemile, varustusele või eraldi seadmestikule kehtestatud nõuete täitmise üle, välja arvatud sõidukile ning selle osale, süsteemile, varustusele või eraldi seadmestikule, mis on konstrueeritud ja valmistatud kasutamiseks relvajõududes.

[RT I, 28.03.2017, 1- jõust. 07.04.2017]

(9) Maksu- ja Tolliamet kontrollib imporditavate toodete ohutust ja nõuetele vastavust, tehes selleks koostööd asjaomase turujärelevalveasutusega.

§ 51. Turujärelevalves osalevate asutuste koostöö ja teabevahetus

(1) Valdkonna eest vastutav minister moodustab turujärelevalves osalevate asutuste koostöö ja teabevahetuse edendamiseks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi juurde turujärelevalve nõukogu.

(2) Turujärelevalve nõukogusse kuuluvad kõigi käesoleva seaduse alusel turujärelevalves osalevate asutuste ja nende valitsemisalade ministeeriumide esindajad.

(3) Turujärelevalve nõukogu ülesandeks on teha ettepanekuid:

1) turujärelevalve ja tooteohutuse strateegiliste eesmärkide püstitamiseks;

2) turujärelevalveasutuste struktuuri ja tegevuse prioriteetide kujundamiseks ning riigieelarveliste vahendite omavahel kooskõlastatud taotlemiseks;

3) turujärelevalveasutuste ning Maksu- ja Tolliameti koostöö edendamiseks;

4) järelevalveametnike koolituse ja rahvusvahelise koostöö edendamiseks;

5) muudes turujärelevalvet puudutavates küsimustes.

(4) Turujärelevalve nõukogu koosseisu ja töökorra kinnitab valdkonna eest vastutav minister käskkirjaga.

(5) Turujärelevalveasutus esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile viimase nõudmisel teavet määruse (EÜ) nr 764/2008 rakendamise kohta.

§ 52. Turujärelevalve programmid

(1) Turujärelevalveasutused koostavad toodete kohta, mille järelevalvet nad teevad määruse (EÜ) nr 765/2008 alusel, turujärelevalve programmi, rakendavad neid ja ajakohastavad neid regulaarselt.

(2) Turujärelevalve programmi avalikustab turujärelevalveasutus oma veebilehel ning edastab teistele liikmesriikidele ja Euroopa Komisjonile määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 23 sätestatud infosüsteemi kaudu.

§ 53. Järelevalvetoimingute läbivaatamine ja hindamine

(1) Turujärelevalveasutused vaatavad regulaarselt läbi oma turujärelevalve programmide alusel tehtud järelevalvetoimingud, hindavad neid ja koostavad järelevalvetoimingute aruande.

(2) Järelevalvetoimingute aruande avalikustab turujärelevalveasutus oma veebilehel ning edastab teistele liikmesriikidele ja Euroopa Komisjonile määruse (EÜ) nr 765/2008 artiklis 23 sätestatud infosüsteemi kaudu.

2. jagu Turujärelevalve meetmed

§ 54. Riiklik järelevalve

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Turujärelevalveasutusel on õigus kontrollida iga turule lastud toote ohutust ja nõuetele vastavust vajalikus ulatuses seni, kuni toode ei ole jõudnud lõpptarbijani, ka juhul, kui toode on nõuetele vastavana ja ohutuna turule lastud.

(2) Turujärelevalveasutus võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitseaduse §-des 30, 31, 32, 49, 50, 51 ja 52 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitseaduses sätestatud alusel ja korras.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Turujärelevalveasutusel on õigus teha kontrolltehing, kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud erimeetmetega ei ole võimalik või on oluliselt raskendatud käesoleva seaduse nõuete täitmise üle järelevalve teostamine, kuid see on vajalik korrarikkumise väljaselgitamiseks. Kontrolltehtingu tegemise otsustab turujärelevalveasutuse peadirektor või tema volitatud ametiisik.

[RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]

(4) Kontrolltehtingut tegev ametiisik ei pea ennast tehtingu tegemisel esitlema ega kandma vormiriidetust, samuti ei pea ametiisik esitama ametitunnistust enne kontrolltehtingu eesmärgi saavutamist. Kontrolltehtingu tegemisel ei või teha jälitustoiminguid, kihutada isikut süüteo toimepanemisele ega toime panna süüteotunnustega tegu, samuti ei või kontrolltehtingu tegemise tagamiseks kasutada salajasele koostööle kaasatud isikut, teeselda juriidilist isikut, kasutada variisikut ega konspiratsioonivõtteid politsei ja piirivalve seaduse §-de 7⁵¹ ja 7⁵⁴ – 7⁵⁷ tähenduses.

[RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]

(5) Kontrolltehtingu tegija teavitab isikut, kelle suhtes tehti kontrolltehing, viivitamata pärast kontrolltehtingu eesmärgi saavutamist sellest, et tema suhtes kohaldatai kontrolltehtingut. Kirjaliku põhjendatud otsusega võib lükata isiku teavitamise edasi, kui see on vältimatult vajalik sama isiku tegevusega seotud järelevalve jätkamiseks või teiste isikute poolt niisuguste tehtingute tegemisele esitatud nõuete järgimise kontrollimiseks. Teavitamist ei või edasi lükata rohkem kui kolm kuud tehtingu tegemise päevast arvates.

[RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]

(6) Kontrolltehting protokollitakse korrakaitseaduse §-s 12 sätestatud korras. Protokollis esitatakse kontrolltehtingu aluseks olnud otsus, kontrolltehtingus osalenud ametiisikud ja isik, kelle suhtes kontrolltehting tehti, ning muud menetlusosalised ja kaasatud isikud, ametiisikute ütlused asjaolude ja tulemuste kohta, üle antud või vastu võetud asjade ja dokumentide kirjeldus ning muude menetlusosaliste ja menetlusse kaasatud isikute ütlused, seletused ja arvamused. Kui kontrolltehtingust teavitamine lükatakse edasi, viidatakse kontrolltehtingu protokollis edasilükkamise otsusele. Protokoll toimetatakse kätte isikule, kelle suhtes kontrolltehting tehti.

[RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]

(7) Kontrolltehtingu käigus teostatud tehing on tühine.

[RT I, 21.06.2017, 1- jõust. 04.07.2017]

§ 55. Teabe avalikustamine

(1) Turujärelevalveasutus avalikustab tema valduses oleva teabe, mis käsitleb tootest tulenevaid ohte, ning teabe, mis puudutab toote identifitseerimist, tootest tuleneva ohu eripära ja rakendatud meetmeid.

(2) Turujärelevalveasutus võib kohustada ettevõtjat avaldama teavet tootest tulenevate ohtude kohta. Kui ettevõtja ei täida teabe avaldamise kohustust tähtaegselt, võib turujärelevalveasutus selle täita asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud vahenditega ja korras.

(3) Turujärelevalveasutusel ei ole lubatud avaldada käesoleva seaduse rakendamisel saadud ettevõtja ärisaladuseks olevat teavet, välja arvatud toote omadusi käsitlev teave, mille avalikustamine on põhjendatud vajadusega tagada ohutus.

(4) Teabe avalikustamisele kohaldatakse avaliku teabe seadust käesolevas seaduses sätestatud erisustega.

§ 56. Riikliku järelevalve erisused

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(1) Turujärelevalveasutus võib korrakaitseaduse §-s 50 sätestatud tingimustel siseneda valdusse, kus toodet valmistatakse, hoitakse või pakutakse müügiks.

(2) Turujärelevalveasutusel on õigus:

- 1) juhul, kui toode võib teatud tingimustel põhjustada ohtu, nõuda selle märgistamist eestikeelse sõnaselge hoiatusega või seada toote turule laskmisele ohutust tagavad eeltingimused;
- 2) juhul, kui toode võib põhjustada ohtu teatud isikutele, nõuda nende isikute hoiatamist ohust sobival viisil ja ajal, sealhulgas eraldi hoiatuste avaldamise abil;
- 3) juhul, kui toode võib olla ohtlik, nõuda selle ajutist turult kõrvaldamist või keelata selle esitlemine ajaks, mis on vajalik ohutuse hindamiseks ja tagamiseks;
- 4) keelata ohtliku toote turule laskmine ja rakendada meetmeid, mis tagavad sellise keelu täitmise;
- 5) nõuda ohtliku toote viivitamatut turult kõrvaldamist ja korraldada kõrvaldamine;
- 6) nõuda koos ettevõtjatega ohtliku toote tagasinõudmist tarbijatelt ja vajaduse korral selle hävitamist ning koordineerida ja korraldada nimetatud tegevusi. Toote tarbijalt tagasinõudmist tuleb rakendada juhul, kui muudest meetmetest ei piisa.

(3) Turujärelevalveasutusel on õigus rakendada käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud meetmeid ka juhul, kui toode vastab käesoleva seaduse §-s 6 sätestatule, kuid turujärelevalveasutusel on tõendeid, et toode on ohtlik.

(4) Turujärelevalveasutus võib keelata käesoleva seaduse § 5 lõikes 8 kirjeldatud toote Eestis turule laskmise või nõuda toote turult kõrvaldamist, selle muutmist või lisakatsetusi, järgides määruses (EÜ) nr 764/2008 sätestatud menetlust. Seda nõuet ei kohaldata määruse (EÜ) nr 764/2008 artiklis 3 viidatud alustel võetavate meetmete suhtes.

(5) Tõsise ohu korral on Maksu- ja Tolliametil kooskõlastatult asjaomase turujärelevalveasutusega õigus keelata toote vabasse ringlusse lubamine või eksport.

(6) Turujärelevalveasutus järgib turujärelevalve meetme rakendamisel EL ühtlustamise õigusaktist tulenevaid asjakohaseid protseduurireegleid.

(7) Turujärelevalveasutusel on õigus võtta ettevõtjalt turule lastud toote näidis tasuta selle ohutuse või nõuetele vastavuse kontrollimiseks, vajaduse korral tellida toote ohutuse või nõuetele vastavuse kindlakstegemiseks ekspertiisi. Ekspertiisi kulud kannab turujärelevalveasutus. Kui tuvastatakse, et toode ei ole ohutu või ei vasta nõuetele, hüvitab ettevõtja ekspertiisi dokumentaalselt tõendatud kulud.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 57. Euroopa Komisjoni teavitamine toote turule laskmise kitsendustest

(1) Kui toote turule laskmisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 56 lõikes 2 loetletud kitsendusi, samuti kui turujärelevalveasutus rakendab või kavatses rakendada tootjate ja levitajate suhtes tootest tuleneva vahetu ohu tõttu soovituslikke, kokkuleppelisi või kohustuslikke meetmeid, millega nähakse ette eritingimused sellise toote võimaliku turule laskmise või kasutamise korral, teavitab asjakohane turujärelevalveasutus sellest Euroopa Komisjoni, kui teavitamise kohustus ei tulene muust õigusaktist.

[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(2) Teavitamisel põhjendatakse kohaldatud kitsendusi. Teavitada tuleb ka kitsenduste muutmisest ja kehtetuks tunnistamisest.

(3) Kui võib eeldada, et tootest tuleneva ohu mõjud ei välju või ei saa väljuda Eesti territooriumilt, teavitatakse vaid toote ohutuse seisukohast teisi Euroopa Liidu liikmesriike huvitada võivatest kitsendustest, eriti kitsendustest, mida kohaldatakse varem teavitamata ohtude suhtes.

(4) Toote turule laskmise kitsendustest Euroopa Komisjoni teavitamise kord kehtestatakse [Vabariigi Valitsuse](#)määrusega.

§ 58. Ettekirjutuse tegemise erisused ja sunniraha määr

(1) Enne ettekirjutuse tegemist toote turult kõrvaldamise või tarbijalt tagasinõudmise kohta või enne vastava toimingu tegemist tuleb ettevõtjat teavitada võimalusest esitada vastuväiteid. Ettevõtjale ei pea andma võimalust vastuväidete esitamiseks, kui turujärelevalveasutus on kohustatud rakendama meetmeid viivitamata.

(2) Kui ettevõtjale ei antud võimalust esitada vastuväiteid enne ettekirjutuse tegemist toote turult kõrvaldamise või toote tarbijalt tagasinõudmise kohta või enne vastava toimingu tegemist põhjusel, et turujärelevalveasutus oli kohustatud meetmeid rakendama viivitamata, tuleb ettevõtja arvamust küsida mõistliku aja jooksul pärast ettekirjutuse või toimingu tegemist.

(3) Toote tarbijalt tagasinõudmise või turult kõrvaldamise nõuet sätestavas ettekirjutuses ning toimingu tegemise korral tuleb meetmete rakendamisel soodustada levitajate, kasutajate ja tarbijate osavõttu.

(4) Ettekirjutuse või toimingu kohta vaide esitamine ei võta ettevõtjalt kohustust täita ettekirjutust.

(5) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 10 000 eurot.

[RT I 2010, 31, 158- jõust. 01.01.2011]

7. peatükk **VASTUTUS**

§ 59. Toote turule laskmise ja turul kättesaadavaks tegemise tingimuste rikkumine

(1) Toote turule laskmise ja turul kättesaadavaks tegemise tingimuste rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I 2010, 31, 158- jõust. 01.01.2011]

§ 60. Toote ohtudest teavitamata jätmine

(1) Turule lastud tootel ilmnenud ohtudest teavitamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.

[RT I 2010, 31, 158- jõust. 01.01.2011]

§ 61. Vastavusmäärgise väärkasutamine

(1) Vastavusmäärgise väärkasutamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.

[RT I 2010, 31, 158- jõust. 01.01.2011]

§ 62. Menetlus

Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade kohtuvälised menetlejad on oma pädevuse piires Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, Terviseamet, Veeteede Amet, Põllumajandusamet ning Keskkonnainspeksioon.

[RT I, 12.12.2018, 3- jõust. 01.01.2019]

8. peatükk **RAKENDUSSÄTE**

§ 63. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub toote nõuetele vastavuse seaduse rakendamise seaduses sätestatud ajal ja korras.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2001/95/EÜ üldise tooteohutuse kohta (EÜT L 11, 15.01.2002, lk 4–17);

nõukogu direktiiv 87/357/EMÜ tervist või turvalisust ohustavaid eksitava välimusega tooteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 192, 11.07.1987, lk 49–50);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 768/2008/EÜ toodete turustamise ühise raamistiku kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus nr 93/465/EMÜ (ELT L 218, 13.08.2008, lk 82–128);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 98/34/EÜ, millega nähakse ette tehnilistest standarditest ja eeskirjadest teatamise kord (EÜT L 204, 21.07.1998, lk 37–48), muudetud direktiiviga 98/48/EÜ (EÜT L 217, 05.08.1998, lk 18–26);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/125/EÜ energiamõjuga toodete ökodisaini nõuete sätestamise raamistiku kehtestamise kohta (EÜT L 285, 31.10.2009, lk 10–35);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2010/30/EÜ energiamõjuga toodete energia- ja muude ressursside tarbimise näitamise kohta märgistuses ja ühtses tootekirjelduses (EÜT L 153, 18.06.2010, lk 1–12);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/30/EL elektromagnetilist ühilduvust käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 79–106);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/35/EL teatavates pingevahemikes kasutatavate elektriseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 357–374);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/33/EL lifte ja lifti ohutusseadiseid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 251–308);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/34/EL plahvatusohtlikus keskkonnas kasutatavaid seadmeid ja kaitsesüsteeme käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 309–356);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/28/EL tsiviilotstarbeliseks kasutamiseks mõeldud lõhkematerjalide turul kättesaadavaks tegemist ja järelevalvet käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 1–44);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/29/EL pürotehniliste toodete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 178, 28.06.2013, lk 27–65);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.05.2014, lk 62–106);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/68/EL surveeadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 189, 27.06.2014, lk 164–259);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/29/EL lihtsate surveanumate turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 45–78);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/32/EL mõõtevahendite turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 149–250);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/31/EL mitteautomaatkaalude turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 107–148);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta (ELT L 170, 30.06.2009, lk 1–37);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/65/EL teatavate ohtlike ainete kasutamise piiramise kohta elektri- ja elektroonikaseadmetes (ELT L 174, 01.07.2011, lk 88–110);

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/53/EL väikelaevade ja jettide kohta ning direktiivi 94/25/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 354, 28.12.2013, lk 90–131).

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]